

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **K. L. Y.,**
nar.,
státní příslušnost: Demokratická republika Kongo,
bytem:;

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační**
politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2018, č. j. MV-44463-2/OAM-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2018, č.j. MV-44463-2/OAM-2018, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2018, č. j. MV-44463-2/OAM-2018, jímž bylo zastaveno řízení o žádosti o mezinárodní ochranu podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce nepopírá, že se v jeho případě jedná o opakovanou žádost, namítá však, že žalovaný se dostatečně nezabýval důvody jejího podání a nezkoumal ani, zda se jedná o skutečnosti nové, které ještě nebyly řešeny v dřívějších řízeních o udělení mezinárodní ochrany. Přitom

důvody aktuální žádosti jsou podle žalobce zcela odlišné od důvodů podání žádosti předchozích.

3. Žalobce poukazuje na to, že jeho předchozí dvě žádosti byly podány z politických důvodů, kdežto předmětnou třetí žádost podal z důvodů humanitárních, přičemž tyto důvody nebyly uplatněny v předchozích řízeních, neboť zdravotní stav žalobce nebyl tak závažný, jako je tomu nyní a délka jeho pobytu v ČR je nyní mnohem delší. Žalobce se obává, že by mu v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy tím, že by mu tam nebylo možné poskytnout adekvátní zdravotní péči jednak z důvodu neexistence tamního zdravotního systému, a jednak též z důvodu dřívějších politických aktivit žalobce. Žalobce se dále obává, že je ohrožen nelidským či ponižujícím zacházením vzhledem k tomu, že v zemi nežil již téměř 29 let a tím byly zpretrhány veškeré jeho tamní sociální vazby, přičemž v zemi původu žalobce právě na těchto vazbách velmi záleží, neboť jsou základním předpokladem začlenění do společnosti, pokud jde o zajištění bydlení, výdělečné činnosti či seberealizaci. Jejich absence proto může pro žalobce znamenat sociální vyloučení. V ČR je oproti tomu žalobce plně integrován, žije zde téměř 30 let, má zde veškeré vazby a je zde dostačující zdravotní péče. Žalobce vytýká žalovanému, že se uvedenými skutečnostmi vůbec nezabýval a pouze ve stručném odůvodnění citoval zákon a předcházející řízení, přičemž vlastní věc vůbec neposoudil.
4. Žalobce dále namítá, že žalovaný v odůvodnění uvedl, že od 24. 3. 2016 do dne vydání napadeného usnesení nedošlo v zemi původu žalobce k žádným změnám, které by mohly mít na žalobce negativní dopad. Tento závěr však dle žalobce není v souladu se zprávami ze země původu, dle kterých se situace zhoršila směrem k nárůstu počtu obětí násilí v ozbrojených konfliktech či incidentech souvisejících s protivládními protesty. K tomuto zhoršení přitom došlo právě koncem roku 2016, kdy se stávající prezident po vypršení funkčního období odmítl vzdát mandátu a vypsat řádné volby. Žalobce má za to, že svou žádost řádně odůvodnil a uvedl skutečnosti svědčící o jeho oprávněné obavě z návratu do země původu. Žalovaný se těmito tvrzeními nezabýval a pochybil, neboť aniž by zjišťoval skutečný stav věci, konstatoval, že v zemi původu žalobce nedošlo k žádné podstatné změně a ani žalobce neuvedl relevantní skutečnosti.
5. Žalovaný vyjádřil s žalobou nesouhlas. Dle jeho názoru byl dostatečně zjištěn stav věci, případ byl posouzen ve všech souvislostech a pro aplikaci § 11a odst. 3 zákona o azylu zde byl zákonný důvod. K námitkám žalobce žalovaný uvedl, že povinnost zjistit skutečný stav věci dle § 3 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Žalobce měl možnost do žádosti uvést veškeré relevantní důvody, jež jej vedly k opuštění vlasti. Žalovaný posoudil důvody další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany a provedl srovnání s tvrzeními, která jmenovaný učinil v rámci předchozích řízení ve věci mezinárodní ochrany. Ve své další opakované žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl žalobce žádné nové skutečnosti, nepoukázal na podstatnou změnu okolností jeho případu a nebyly shledány nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by jmenovaný byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. V nepřítli vzdálené minulosti se žalovaný meritorně zabýval tvrzeními žalobce, avšak je neshledal relevantními ve vztahu k zákonu o azylu. Žalovaný má za to, že se při posuzování další žádosti žalobce o mezinárodní ochranu nedopustil žádné nezákonnosti a že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem.
6. Žalovaný poukázal na to, že v řízeních o dalších opakovaných žádostech má toliko posoudit, zda v daném případě nedošlo k podstatné změně okolností, jež by odůvodňovala možnost opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany. Tuto podmínku nepochybně splnil. Žalovaný má za to, že je to především žalobce, kdo by měl uvést v řízení podstatné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné žádost opětovně posoudit. Jestliže žalobce

zůstal v tomto zcela pasivní a pouze zopakoval důvody svých předchozích žádostí, odůvodnění v rozhodnutí o další opakované žádosti bylo adekvátně tomu stručného a obecného charakteru.

7. Žalobce ve vyjádření ze dne 17. 9. 2018 poukázal na paradox, že vyjádření žalovaného k jeho žalobě je obsáhlejší a podrobnější než odůvodnění samotného rozhodnutí. Z toho žalobce dovozuje liknavost žalovaného, který se podle žalobce ani neobtěžoval uvést všechny důvody zastavení řízení a podrobnou argumentaci právě v odůvodnění, ale až v tomto vyjádření. Žalobce dále uvádí, že pokud pro něj platí princip koncentrace řízení, platí pro správní orgán o to přísněji, aby bylo zabráněno jeho případné svévoli. Důvody, které žalovaný uvádí ve svém vyjádření, žalobci nebyly v odůvodnění předestřeny, nelze k nim proto podle žalobce ani přihlížet v nynějším řízení o jeho žalobě. K tomu žalobce dodává, že pokud žalovaný tvrdí, že z těchto důvodů vycházel i ve svém usnesení, stává se tím jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné z důvodu jeho nedostatečného odůvodnění. Žalobce opětovně upozorňuje, že v žádosti uvedl nové důvody spočívající v jeho zhoršeném zdravotním stavu. Tento fakt žalovaný pominul nejen v rozhodnutí, ale i ve svém vyjádření, nelze přitom říci, že by žalobce nové skutečnosti neuvedl. Žalovaný sice konstatoval, že tyto důvody žalobce dříve neuplatnil, ačkoli tak mohl a měl učinit, k tomu však žalobce uvádí, že ani jeho zdravotní stav, ani délka jeho pobytu a s tím spojená větší míra jeho integrace v ČR dříve důvodem nebyly. K tomu žalobce dodává, že samozřejmě si je vědom toho, že pouhé plynutí času nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany, avšak má za to, že jím tvrzené důvody jsou adekvátní. Poukazuje též na špatnou situaci v zemi původu, a to jak bezpečnostní, tak i socioekonomickou. Žalobce popřel, že by se v jeho případě mohlo jednat o účelově podanou žádost s cílem legalizovat pobyt na území ČR.
8. Z obsahu spisového materiálu, vyplynuly následující, pro rozhodnutí podstatné skutečnosti:
9. Žalobce poprvé požádal o mezinárodní ochranu dne 29. 4. 2005, kdy mu rozhodnutím ze dne 14. 3. 2007 č.j. OAM-847/VL-10-P07-2005 nebyla udělena. Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou, kterou však dne 8. 10. 2007 Krajský soud v Hradci Králové zamítl rozsudkem č.j. 29 Az 24/2007-33. Následně podal kasační stížnost, tu však Nejvyšší správní soud usnesením č.j. 2 Azs 5/2008-78 ze dne 21. 2. 2008 odmítl pro nepřijatelnost.
10. Žalobce o mezinárodní ochranu požádal znovu dne 31. 7. 2013, přičemž mu rozhodnutím ze dne 24. 3. 2016 č.j. OAM-222/ZA-ZA15-K01-2013 opět nebyla udělena. Žalobce také proti tomuto rozhodnutí podal žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, ten ji však rozsudkem ze dne 27. 3. 2017 č.j. 32 Az 15/2016-35 zamítl a následně Nejvyšší správní soud usnesením č.j. 7 Azs 132/2017-24 ze dne 14. 6. 2017 opět odmítl žalobcovu kasační stížnost pro nepřijatelnost. Obě výše uvedené žádosti žalobce odůvodňoval politickými důvody.
11. Žalobce dne 16. 4. 2018 opět podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, již třetí v pořadí. Žalobce tuto žádost odůvodnil tím, že od roku 2005 trpí vysokým krevním tlakem a jelikož v ČR žije přibližně 29 let, ztratil známé, se kterými by byl v kontaktu a nemyslel, že by se měl vracet do země původu.
12. Žalovaný dne 19. 4. 2018 vydal rozhodnutí č.j. MV-44463-2/OAM-2018, kterým řízení podle § 11a odst. 3 zákona o azylu zastavil. V odůvodnění rozhodnutí uvedl rekapitulaci předchozích řízení o udělení mezinárodní ochrany, přičemž konstatoval, že žalobce podal nyní žádost již třetí v pořadí. Žalovaný posoudil důvody zmíněné žalobcem a porovnal je s tvrzeními v předchozích žádostech. Na základě toho došel žalovaný k závěru, že žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost, nepoukázal na změnu poměrů v zemi původu, kdy ani žalovaný neshledal žádnou skutečnost, na jejímž základě by se bylo možné domnívat, že by žalobci hrozilo ve vlasti pronásledování nebo vážná újma.

13. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
14. Soud neshledal důvodnou námitku žalobce, že se žalovaný nezabýval důvody podání žádosti a neposoudil, zda se jedná o důvody nové, které žalobce dosud v předchozích řízeních neuvedl. Žalovaný se k novým skutečnostem, které žalobce uvedl, vyjádřil, avšak neshledal je relevantní z hlediska požadavků zákona o azylu.
15. Podle § 11a odst. 3 zákona o azylu ve znění účinném do 20. 1. 2019 věty první: „*Podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma, ministerstvo řízení usnesením zastaví.*“ Aby mohla být žádost žalobce přípustná, musely by být naplněny podmínky požadované zákonem, muselo by tedy dojít k podstatné změně okolností, které by se vztahovaly k možnému pronásledování či hrozbě vážné újmy v zemi původu žalobce.
16. Žalobce poukázal na to, že ve své třetí žádosti o azyl nežádá z politických důvodů, ale z důvodů, humanitárních, kdy konkrétně uvedl, že má vysoký tlak, což doložil lékařskými zprávami a dále žádost odůvodnil délkou svého pobytu v ČR, kdy zde žalobce pobývá již téměř 30 let, je zde proto integrován a do země původu se nechce vrátit, neboť tam nemá žádné zázemí.
17. Pokud žalobce tvrdí, že trpí zvýšeným krevním tlakem od roku 2005, byla mu tato okolnost nutně známa již v době řízení o jeho první i druhé žádosti. Zároveň si žalobce sám protiřečí, pokud ve svém vyjádření ze dne 17. 9. 2018 uvedl, že dříve jeho zdravotní stav nebyl natolik závažný, aby jím odůvodňoval svou žádost. Zároveň se nejedná o skutečnost, která by měla jakoukoli vazbu na stav v zemi původu žalobce. Taktéž pokud jde o jeho míru integrace v ČR, absenci zázemí ve vlasti a nevěli se tam vrátit, je pochopitelné, že plynutím času si žalobce v ČR vytvořil více vazeb, než nyní má v zemi původu. I tato nově tvrzená skutečnost je však bez významu, neboť nezakládá žádné obavy z pronásledování či vážné újmy v zemi původu. Žalobce ohledně možných problémů ve vlasti poukázal na problémy v sociální rovině, jakož i nedostatky zdravotního systému. Tyto problémy soud nepopírá, avšak ani jimi nelze ovlivnit přípustnost žádosti o mezinárodní ochranu.
18. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, uvedl: „*Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.*“ V souladu s uvedeným rozsudkem soud poukazuje na smysl institutu udělení mezinárodní ochrany jakožto mimořádné formy pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Pokud žalobce hodlá v ČR legalizovat svůj pobyt, je na místě postupovat podle předpisů cizineckého práva, zejména podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, nikoli podle zákona o azylu. Z jednání žalobce, kdy neuvádí žádné skutečnosti, které by mohly odůvodnit opětovný meritorní přezkum žádosti, je přitom zjevné, že se o legalizaci pobytu v ČR snaží právě skrze žádosti o mezinárodní ochranu, kdy chce způsobem zabránit návratu do vlasti.

19. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, pro které by bylo možné se domnívat, že by ve vlasti nastala taková změna okolností, která by odůvodnila podání žádosti. Neuvedl v žádosti nic ohledně stavu v zemi původu, k tomu se vyjádřil až v zde projednávané žalobě. Nejvyšší správní soud však v rozsudku ze dne 3. 10. 2017 č.j. 9 Azs 185/2017-38 uvedl, že odůvodnění rozhodnutí o další opakované žádosti sice není zpravidla potřeba odůvodňovat stejně důkladně jako je tomu v případě rozhodnutí o první žádosti, avšak zabýval se náležitostmi odůvodnění rozhodnutí o další opakované žádosti, a dovodil, že: *„Na odůvodnění tohoto rozhodnutí je proto třeba klást nároky, které rozšířený senát zformuloval ve vztahu k rozhodnutí o opakované žádosti dle dřívější právní úpravy. Ve všech těchto případech je třeba trvat na tom, aby ministerstvo zdůvodnilo jednak svůj závěr, že cizinec ve své žádosti neuvedl relevantní důvody, které nemohl uplatnit v předchozích žádostech, jednak že v zemi jeho původu nedošlo k podstatným změnám, které by mohly mít vliv na případné udělení mezinárodní ochrany.“*
20. I v rozhodnutí o další opakované žádosti je tedy potřeba rozhodnutí dostatečně odůvodnit ohledně relevantních změn v situaci v zemi původu žalobce. Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku uvedl, že: *„Zvlášť pečlivý musí být postup ve vztahu k posouzení relevantních změn v zemi původu cizince, neboť, jak vyplývá z výše uvedeného, správní orgán se jimi zabývá bez ohledu na tvrzení výslovně uvedená v žádosti a podstatnou roli v tomto ohledu hraje také čas, který v mezidobí uplynul....Stěžovatel v rozhodnutí pouze konstatoval, že změny neshledal, a z kasační stížnosti je zřejmý jeho názor, že se k této otázce v podstatě vyjadřovat nemusí. Z výše uvedeného je však zřejmé, že i v rozhodnutí o další opakované žádosti musí být alespoň stručně uvedeno, proč k relevantní změně nedošlo a jaké podklady o tom vypovídají (srovnej také usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2013 č. j. 8 Azs 26/2012 – 31, nebo ze dne 18. 12. 2013, č. j. 3 Azs 21/2013 – 118, ve kterých navázal na citovaný rozsudek rozšířeného senátu sp. zn. 3 Azs 6/2011). Pro úplnost lze dodat, že v projednávané věci by nebyl dostatečný ani odkaz na předchozí rozhodnutí o první opakované žádosti (ze dne 9. 8. 2016, č. j. OAM-663/ZA-ZA12- ZA16- 2016), protože v něm se stěžovatel ke změnám situace na Ukrajině nevyjádřil vůbec. Mezi vydáním těchto rozhodnutí navíc uplynul téměř rok.“*
21. Jakkoli žalobce v žádosti o azyl neuvedl jako důvod pro udělení poměry v zemi a rozhodnutí o další opakované žádosti představuje zjednodušený postup, dle judikatury i v těchto případech je třeba klást na odůvodnění rozhodnutí výše uvedené požadavky.
22. V napadeném rozhodnutí žalovaný k otázce politické a bezpečnostní situace v zemi uvedl pouze jedinou větu, kdy konstatoval, že od vydání posledního rozhodnutí dne 24. 3. 2016 nedošlo v Demokratické republice Kongo k podstatným změnám, které by mohly mít negativní důsledky na osobu žadatele. Z odůvodnění rozhodnutí však není vůbec zřejmé, na základě čeho žalovaný k tomuto závěru došel, neboť především správní spis neobsahuje žádné informace o zemi původu žalobce nebo jiné podklady, ze kterých by žalovaný vyšel, a žalovaný ani žádné podklady v odůvodnění rozhodnutí nezmínil, a svůj závěr o tom, že v zemi původu žalobce nedošlo k podstatným změnám, žádným způsobem neodůvodnil.
23. Je pravdou, že situace v zemi původu žalobce byla zkoumána v předchozích dvou řízeních, avšak v naposledy vydaném rozhodnutí ze dne 24. 3. 2016 o druhé žádosti žalobce vycházel žalovaný z podkladů z let 2014 a 2015, tedy v době napadeného rozhodnutí z dubna 2018 již neaktuálních. Aby žalovaný mohl učinit odůvodněný závěr o tom, zda shledal či neshledal v zemi původu žalobce podstatnou změnu okolností, bylo přitom na místě, aby tento závěr opřel o aktuální informace.
24. Soud proto shledal důvodnou námitku ohledně vytýkaného pochybení, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností, který je nezbytný vzhledem ke

konkrétním okolnostem případu. Žalovaný sice v žalobcových tvrzeních neshledal nic, co by mohlo svědčit o pronásledování či hrozbě vážné újmy ve vztahu k žalobci a co by zároveň nebylo důkladně posouzeno v předchozích azylových řízeních vedených s žalobcem, avšak jeho závěr o tom, že v zemi původu žalobce nedošlo k žádným podstatným změnám, neobstojí, neboť měl alespoň stručně uvést, na základě jakých úvah k němu dospěl a z jakých podkladů přitom vycházel.

25. V novém rozhodnutí žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodní svůj závěr o tom, že v zemi původu žalobce nedošlo od 24. 3. 2016 k žádným podstatným změnám.
26. Z důvodů shora uvedených soud postupoval podle § 78 odst. 1 s.ř.s. a žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení, a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.), a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.
27. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce sice měl ve věci úspěch, avšak žádné náklady mu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 3.2. 2020

Mgr. Kamil Tojner, v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: